

det ærede Udvalgs Side, og hvilket jeg som sagt ikke har kjendt i den Form, førend det kom til at foreligge — jeg veed ikke, om den ærede Krigsminister kjender det bedre end jeg, (Krigsministeren: Nei!) — naar jeg sagde, at det var i Formen mildt, saa var det efter hele Sagens Natur et aldeles upersonligt Udtryk; der kunde ikke være Tale om, at det var mildt eller ikke mildt ligeoverfor den ærede Krigsminister; dersom Spørgsmaalet var personligt, veed jeg meget godt, at han hellere anstfer en haard end en mild Tiltale, naar jeg endelig skal bruge disse Udtryk; men det var mildt ligeoverfor Sagen, og det er med Hensyn til selve Sagen, at jeg ikke kan erkjende, at den ærede Krigsminister har ført noget virkeligt Forsvar for den privilegerede Stilling, som han hævder ligeoverfor Finantsministeren. Jeg gjenkjender, kan jeg gjerne sige, i adskillige af den ærede Ministers Utringer Noget, jeg ofte tidligere har hørt af andre Krigsministre; det er en gammel Historie. Jeg kjender saa overmaade godt, at Krigsministrene ikke ville underordne sig Landets almindelige Love, de ville stille sig ligeoverfor dem paa en anden Maade end andre Ministre. (Krigsministeren: Nei, det er ikke Tilfældet!) Jeg beder om Forladelse, det er saaledes, det er en gammel Erfaring, at man ved finantfjelle Reglers Anvendelse har Banffeligbed ved at bringe Krigsministrene til at erkjende de almindelige constitutionelle Grundfætninger. Måttet der i deres Anvendelse altid tilbydes den største Moderation, saa ere i Reglen Krigsbestyrelserne ikke tilfredse dermed, men forlange endog, at selve Grundfætningerne skulle miskjendes og skydes tilfide. Der er efter de almindelige constitutionelle Grundfætninger, saavidt jeg kan see, ikke Skygge af Grund til i Almindelighed, principielt at stille Krigsministeren eller Marineministeren anderledes ligeoverfor Finantsministeren end alle andre Ministre. Jeg veed naturligviis heelt vel, at der i Anvendelsen, navnlig i Krigstilsælde, kan opstaae mange saadanne Spørgsmaal, hvor Forholdene maae lempe sig saaledes som de kunne, men naar vi betragte Forholdet fra et almindeligt constitutionelt Synspunkt, saa gad jeg see, med hvilken Svie en Krigsminister

kan gjøre Fordring paa, at han er anderledes stillet med Hensyn til finantfjelle Bevillinger — og disse kunne paa mange Maader ogsaa knytte sig til særlige Love — end enhver anden Minister. Det er netop derfor, at Anviisningsvæsenet er concentreret i Finantsministeriets Haand, for at Finantsministeren kan være istand til paa rette Maade, med Takt, med Forstand, under tilbørligt Hensyn til alle Forhold at gjøre en vis controllerende Betragtning gjældende med Hensyn til de almindelige finantfjelle Forhold, som det er ganske naturligt, at den enkelte Fagminister, ledet af sand Interesfe for sit Fag og af de særlige Omstændigheder, der gjøre sig gjældende ved det under hans Bestyrelse hørende Forhold, ikke altid paa samme Maade vil kunne hævde (En Stemme: Fernbaner!). Ja, det gjælder f. Ex. ligeoverfor Fernbanerne, som min ærede Collega her ved Siden af mig bemærker, det gjælder ligeoverfor mangfoldige militaire Bevillinger, det gjælder ved Budgettets Dpgjørelse, og det gjælder senere ved Lovenes Anvendelse og ved Bevillingernes Gjennemførelse. Jeg omtalte før Finantsministerens Stilling til Anviisningsvæsenet. Jeg erindrede ikke, da jeg før uventet paa Grund af Formandens Fraværelse kom til at tage Ordet, Datoen paa den Bestemmelse, som det foresvævede mig var bleven truffen. Bestræbelserne for at faae det krigsministerielle Anviisningsvæsen bragt ind under de samme Regler og Normer som de andre Ministeriers, gaaer som sagt langt tilbage. Ordningen er kun kommen stykkeviis. Tilfyneladende er Forholdet nu ganske indordnet under de almindelige Regler. I Bekjendtgjørelse af 14de Februar 1868 hedder det nemlig: „Paa Conseilspresidiet's efter forudgaaende Forhandling mellem Finantsministeriet, Krigsministeriet og Marineministeriet derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under Dags Dato allernaadigst at bifalde: at fra den 1ste April d. A. at regne Krigsministeriets og Marineministeriets Anviisningsvæsen og Hovedbogføring henlægges under Finantsministeriet, saaledes, at Anviisningerne efter Requisition af det vedkommende Ministerium udstedes af Finantsministeriet, noteres i